

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 4
Den Haag

Directie Europa
Bezuidenhoutseweg 67
2594 AC Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.rijksoverheid.nl

Onze Referentie
DEU-246/2015

Uw Referentie
2015Z09553

Datum 12 juni 2015

Betreft Beantwoording vragen van de leden Knops, Voordewind en Van der Staaij
over mogelijke wapenleveranties aan Boko Haram via Turkish Airlines

Hierbij bied ik u de antwoorden aan op de schriftelijke vragen gesteld door de leden Knops, Voordewind en Van der Staaij over mogelijke wapenleveranties aan Boko Haram via Turkish Airlines. Deze vragen werden ingezonden op 27 mei 2015 met kenmerk 2015Z09553.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

Bert Koenders

Antwoorden van de Minister van Buitenlandse Zaken op vragen van de leden Knops, Voordewind en Van der Staaij (CDA, CU en SGP) over mogelijke wapenleveranties aan Boko Haram via Turkish Airlines.

Directie Europa

Onze Referentie
DEU

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de berichtgeving over vermeend transport van wapens via Turkish Airlines naar Nigeria? 1)

Antwoord

Ja.

Vraag 2

Hoe beoordeelt u het getapte en gepubliceerde telefoongesprek tussen een medewerker van Turkish Airlines en een adviseur van toenmalig premier van Turkije, Erdogan?

Vraag 3

Klopt het dat de medewerker van Turkish Airlines zich erover beklagt dat hij een aantal malen heeft gebeld met de vraag tegen wie de wapens die door Turkish Airlines naar Nigeria worden vervoerd, zullen worden ingezet, en dat hij worstelt met de vraag of de wapens tegen moslims of christenen zullen worden ingezet?

Vraag 4

Mag worden aangenomen dat toenmalig premier Erdogan van deze telefoongesprekken op de hoogte was, nu het gesprekken betrof met zijn adviseur Varank?

Antwoorden 2-4

Het kabinet kan de echtheid van dit telefoongesprek niet beoordelen, en beschikt ook niet over eigenstandige informatie hierover.

Vraag 5

Bent u bereid de authenticiteit van het telefoongesprek – dat op YouTube staat 2)– na te gaan en bij de Turkse regering om opheldering te vragen?

Antwoord

Nee. Er is te weinig bevestigde informatie om een Nederlandse diplomatieke interventie te rechtvaardigen, in een zaak die primair de relatie tussen Turkije en Nigeria betreft.

Vraag 6

Acht u het denkbaar dat Turkish Airlines inderdaad met toestemming van premier Erdogan wapens getransporteerd heeft naar Nigeria?

Vraag 7

Acht u het denkbaar dat deze wapens bestemd waren voor de radicaalislamitische terreurbeweging Boko Haram? Klopt het dat hierover door de Turkse oppositie vragen zijn gesteld?

Antwoorden 6-7

Het kabinet acht zich niet aangewezen te speculeren over onbevestigde berichten.

Vraag 8

Klopt het dat Turkish Airlines voor 49 procent in handen is van de Turkse overheid? Hoe beoordeelt u de ontkenning van Turkish Airlines dat de luchtvaartmaatschappij wapens vervoerd zou hebben naar Nigeria?

Directie Europa

Onze Referentie
DEU

Antwoord

Voor zover bekend is Turkish Airlines inderdaad voor 49% eigendom van de Turkse overheid. Zie verder de antwoorden op vragen 6-7.

Vraag 9

Hoe verhoudt deze ontkenning zich tot uitspraken van de Nigeriaanse marine 3) dat Turkish Airlines via Lagos wapens vervoerd heeft, die op 11 maart 2014 in Nigeria aangekomen zouden zijn?

Antwoord

Het kabinet wijst erop dat het vervoer van wapens op zich niet verboden is. Aangaande dit bericht geldt eveneens dat het kabinet niet wenst te speculeren over onbevestigde berichten.

Vraag 10

Heeft u kennisgenomen van de analyse van de United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC)⁴ over handel in wapens in West-Afrika, waarin melding wordt gemaakt van onder meer wapenleveranties via de lucht en van buiten Afrika, alsmede corruptie bij overheids- en veiligheidsfunctionarissen als bron van wapenleveranties?

Antwoord

Ja.

Vraag 11

Acht u het denkbaar dat elementen binnen de Nigeriaanse autoriteiten en/of strijdkrachten betrokken zijn bij wapenleveranties aan Boko Haram?

Antwoord

Het kabinet acht het niet aangewezen hierover te speculeren.

Vraag 12

Bent u bereid te pleiten voor onafhankelijk internationaal onderzoek naar de wapenleveranties aan Boko Haram, bijvoorbeeld door het Comité van de VN-Veiligheidsraad inzake Al Qaeda en aanverwante organisaties of UNODC?

Antwoord

Er zijn al verschillende organisaties die illegale wapenhandel onderzoeken, onder andere UNODC. Bij gelegenheid zal Nederland niet nalaten om te wijzen op het belang van onderzoek naar de vraag hoe Boko Haram aan zijn wapens komt.

1) <http://www.reuters.com/article/2014/03/19/us-turkey-corruption-nigeria-idUSBREA2I18M20140319>

2) <https://www.youtube.com/watch?v=EaRErLIGQVM>

3) <http://www.punchng.com/news/controversy-over-turkish-airlines-arms-shipment-to-nigeria/>

4)

http://www.unodc.org/documents/toc/Reports/TOCTAWestAfrica/West_Africa_TO_C_FIREARMS.pdf